

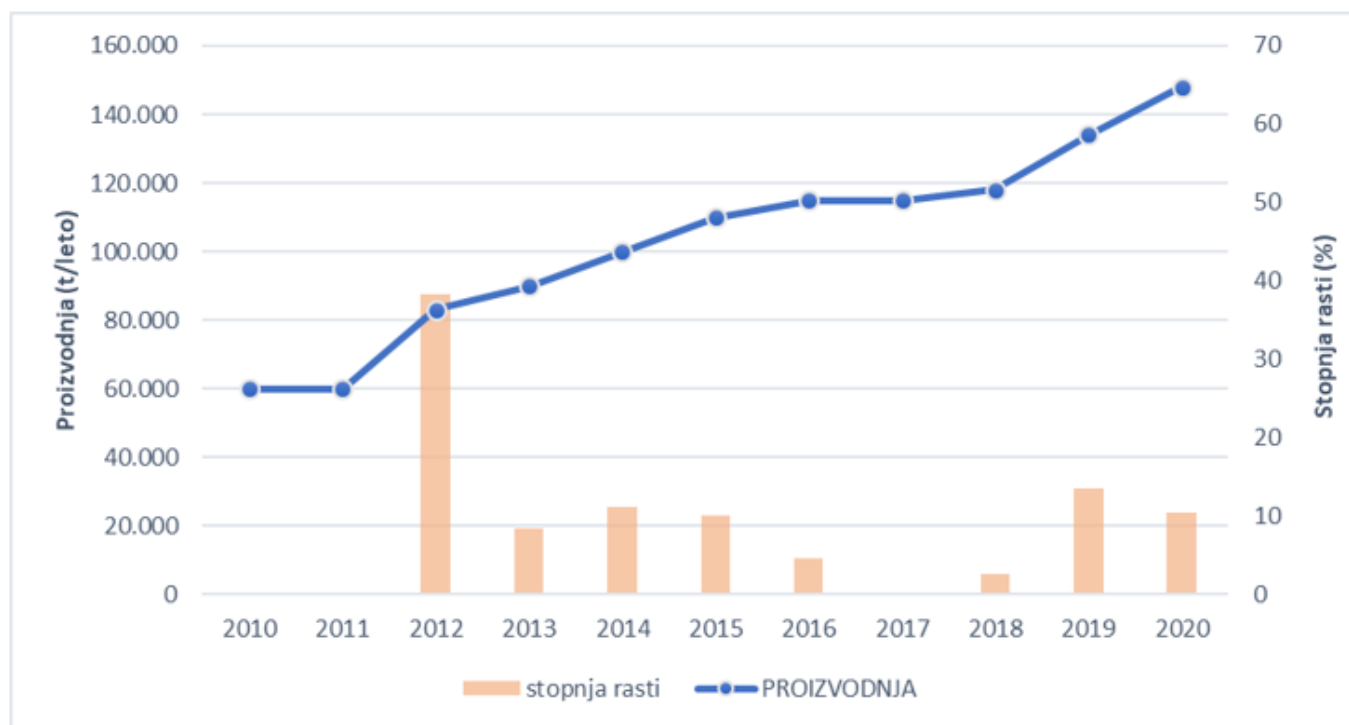
Trg lesnih peletov v Sloveniji v letu 2020

Darja Stare , mag. inž. gozd., Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko
uni.dipl.ing.gozd. Špela Ščap, Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko

Objavljeno na spletu 27.06.2021

Proizvodnjo peletov v Sloveniji spremljamo že od leta 2010 in podatki kažejo, da le-ta narašča. V maju 2021 smo na Gozdarskem inštitutu Slovenije ponovno opravili raziskavo med slovenskimi proizvajalci lesnih peletov. Na podlagi zbranih podatkov smo ugotovili, da je proizvodnja peletov v Sloveniji v letu 2020 skupno znašala 148.000 ton, kar je 10,4 % več kot v letu 2019 (slika 1). V letu 2020 smo evidentirali 22 poslovnih subjektov, ki proizvajajo pelete za trg, med katerimi prevladujejo manjši proizvajalci. Največji proizvajalec je proizvedel več kot 50.000 ton, ostali pa proizvedejo do 20.000 t peletov letno. Ocenjujemo, da je na tem področju aktiven še kakšen proizvajalec, ki ga tekom raziskave nismo evidentirali.

Slika 1: Prikaz proizvodnje peletov v Sloveniji v tonah/leto med leti 2010 in 2020 ter prikaz stopnje rasti proizvodnje (Vir podatkov: Gozdarski inštitut Slovenije, GTE).

Ugotavljamo tudi, da je vse več proizvajalcev vključenih v certifikacijsko shemo ENplus, s katero zagotavljajo ustrezno kakovost vseh členov proizvodne verige lesnih peletov. V letu 2021 ima v Sloveniji veljaven certifikat ENplus 6 proizvajalcev. Vsi proizvajalci so vključeni v shemo za doseganje najvišje kakovosti, to je za kakovostni razred A1.

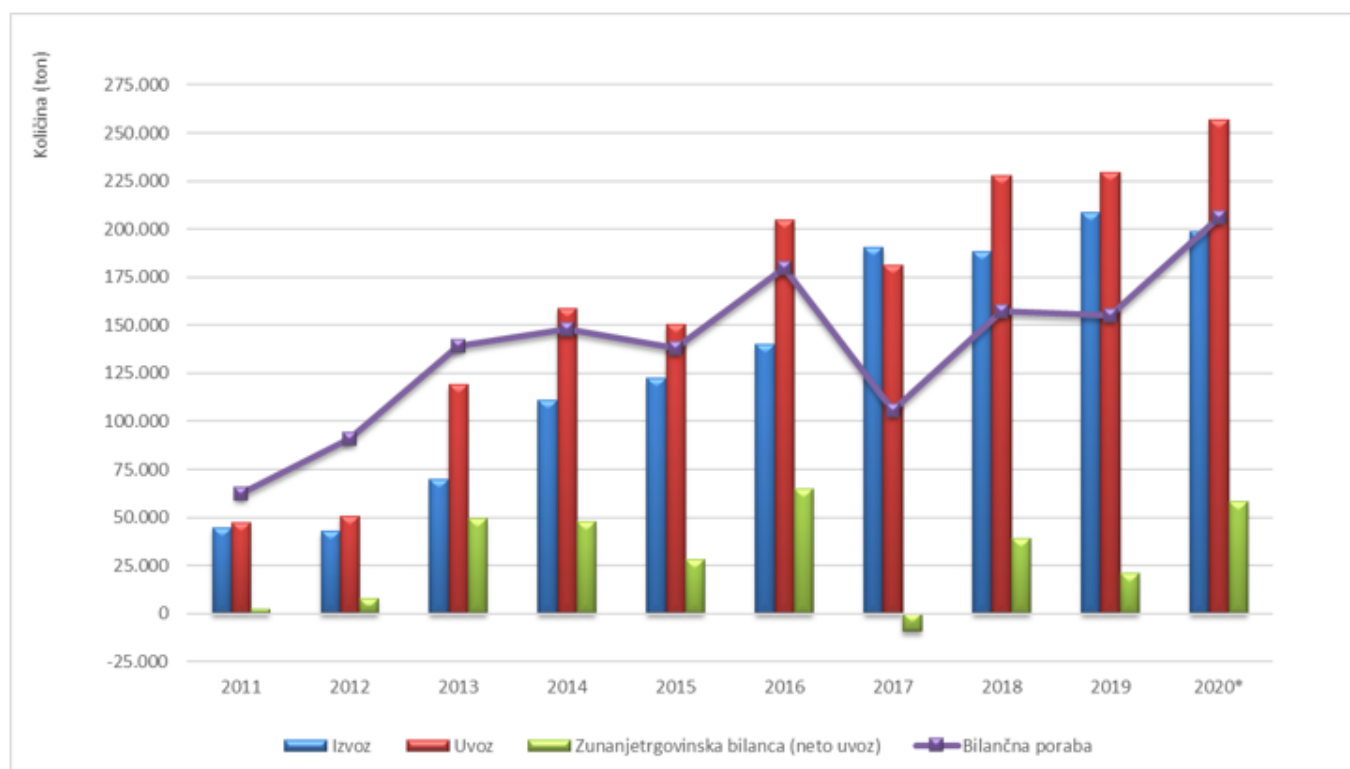
Zunanja trgovina

V zadnjem desetletju je bila Slovenija neto uvoznik peletov z izjemo leta 2017, ko je bil izvoz večji od uvoza (slika 2). V letu 2020 smo glede na začasne podatke Statističnega urada RS (SURS) uvozili nekaj manj kot 257.000 ton lesnih peletov, kar je 12 % več kot leta 2019. Uvoz peletov sicer narašča od leta 2017 naprej. Prevladujoče države iz katerih je Slovenija v lanskem letu uvažala lesne pelete so bile: Romunija (36 % celotnega uvoza peletov), Ukrajina (23 %) in Avstrija (13 %). Več podatkov o uvozu lesnih peletov v zadnjih dveh letih prikazujemo v spodnji preglednici.

	2020	2019	INDEKS 20/19
Romunija	92.053	52.686	174,7
Ukrajina	58.293	29.014	200,9
Avstrija	32.997	31.299	105,4
Bosna in Hercegovina	19.014	27.493	69,2
Hrvaška	18.023	21.215	85,0
Ruska federacija	10.950	19.086	57,4
Druge države (npr. Belorusija, Italija, Nemčija, Češka republika,...)	25.447	48.680	52,3

Preglednica 1: Uvoz lesnih peletov po državah v letih 2019 in 2020 (podatki so prikazani v tonah; podatki za leto 2020 so začasni) (Vir podatkov: Statistični urad RS, preračuni: Gozdarski inštitut Slovenije, GTE)

Izvozne količine predstavljajo tako peleti slovenskih proizvajalcev kot tudi peleti, ki so bili predhodno uvoženi v Slovenijo (t. i. ponovni izvoz ali re-export). Zaradi živahne trgovine s peleti je za nacionalno raven uporaben kazalec zunanjetrgovinskega primanjkljaja oziroma presežka, ki je izračunan bilančno (izvoz – uvoz). Podobno kot v predhodnih letih (z izjemo leta 2017), smo tudi v letu 2020 na trgu lesnih peletov zabeležili zunanjetrgovinski primanjkljaj, kar dokazuje, da je bila poraba peletov večja od proizvodnje. Na podlagi podatkov SURS je lani zunanjetrgovinski primanjkljaj znašal dobrih 58.000 ton.

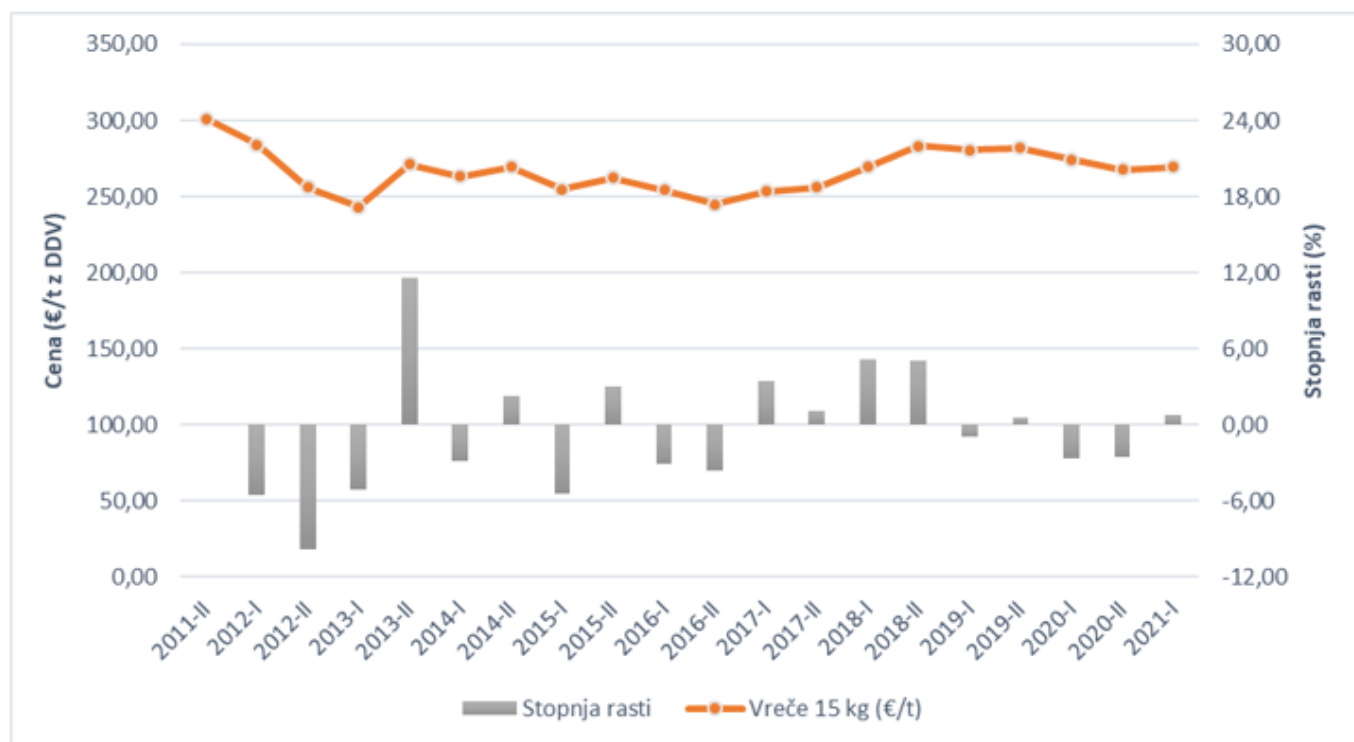

Slika 2: Uvoz, izvoz, zunanjetrgovinska bilanca ter bilančna poraba lesnih peletov v obdobju 2011–2020 (podatki za leto 2020 so začasni) (Vir podatkov: Statistični urad RS, preračuni: Gozdarski inštitut Slovenije, GTE).

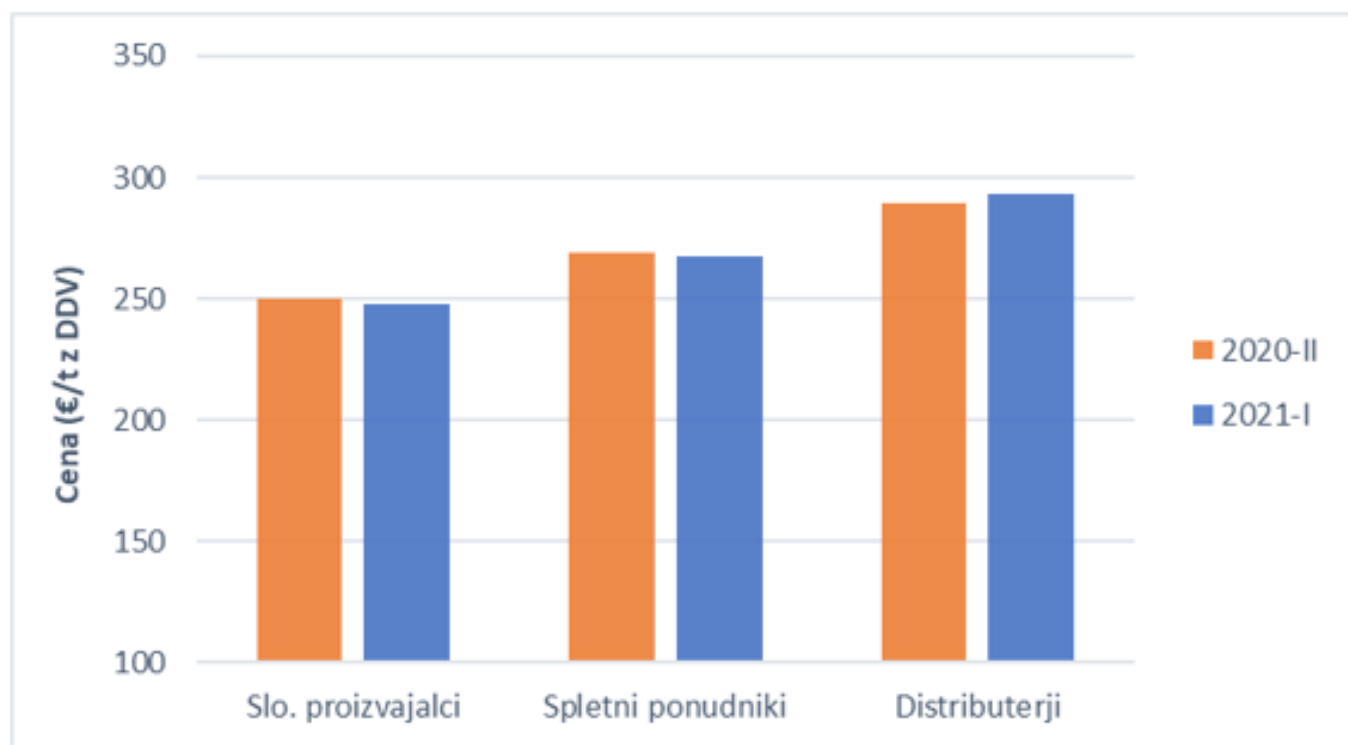
Izvoz lesnih peletov je lani znašal nekaj več kot 198.000 ton in se je za 5 % zmanjšal v primerjavi z letom 2019. Kljub temu pa izvoz peletov še vedno ostaja na visoki ravni glede na zadnje 10-letno obdobje. Prevladujoči izvozni trg lesnih peletov iz Slovenije ostaja Italija (83 % celotne izvožene količine), z 9 % ji sledi Avstrija, 7 % količin pa smo lani izvozili v sosednjo Hrvaško.

Cene peletov

Za tono peletov pakiranih v 15 kg vreče bomo trenutno (ob koncu kurilne sezone 2020/21) odšteli v povprečju 270 €, kar je slab odstotek manj kot ob začetku kurilne sezone. V primerjavi z enakim obdobjem v lanskem letu je cena dva odstotka nižja (slika 3).

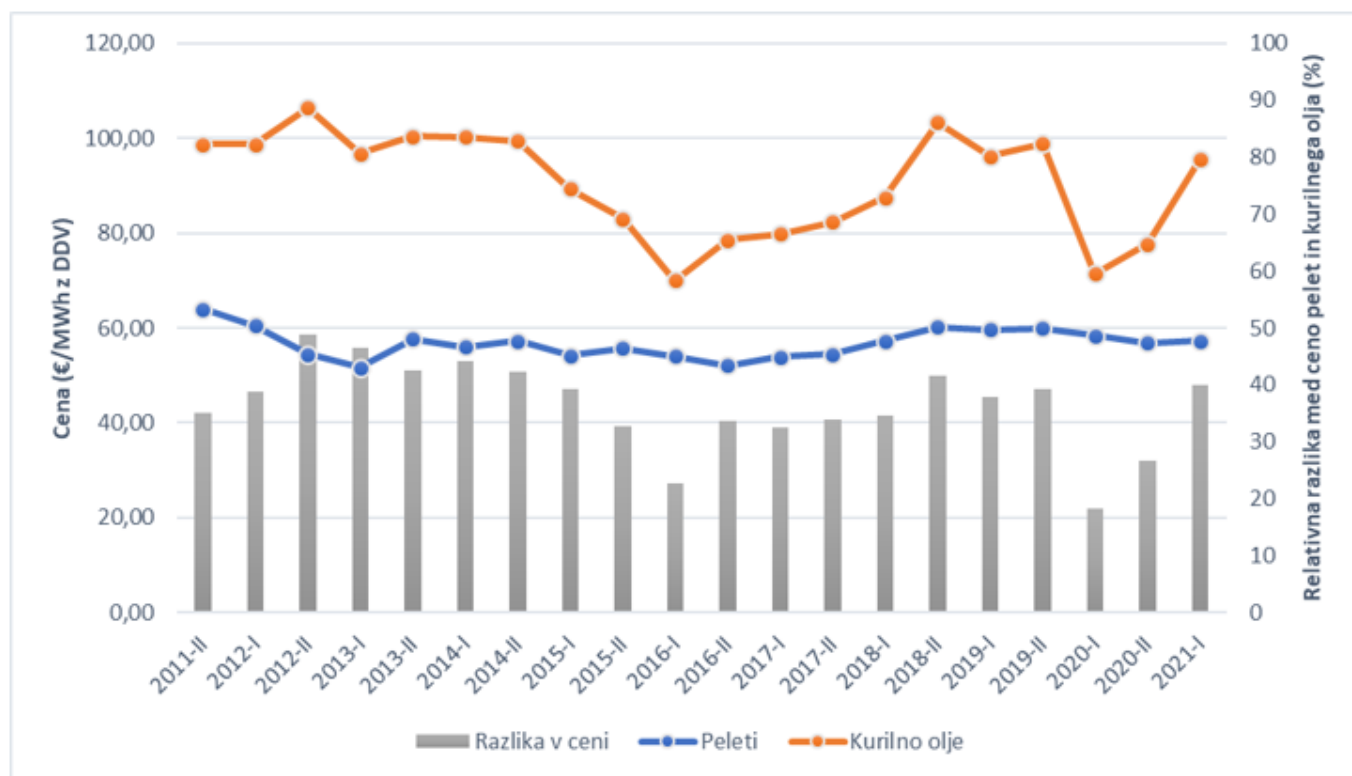
Slika 3: Cene peletov dostopnih na slovenskem trgu v €/t z DDV med 2011 in 2021 in prikaz stopnje rasti cen (Vir podatkov: Gozdarski inštitut Slovenije, GTE).

Slika 4: Cene peletov v €/t z DDV v kurilni sezoni 2020-2021 glede na mesto nakupa (Vir podatkov: Gozdarski inštitut Slovenije, GTE).

Peleti v razsutem stanju so v povprečju do 35 €/t cenejši, peleti v »Big-Bag« vrečah pa so v povprečju

do 33 €/t cenejši kot peleti pakirani v 15 kg vreče. Cena se razlikuje tudi glede na mesto nakupa. Pri slovenskih proizvajalcih so cene običajno najnižje, najvišje so pri distributerjih (slika 4). Trenutno so cene pri distributerjih za 18 % višje kot neposredno pri slovenskih proizvajalcih, pri spletnih ponudnikih pa so cene za 8 % višje kot neposredno pri proizvajalcih. Ob koncu kurilne sezone 2020/21 so se cene glede na začetek kurilne sezone pri slovenskih proizvajalcih in spletnih ponudnikih znižale (0,7 % pri spletnih ponudnikih in 1 % pri slovenskih proizvajalcih), pri distributerjih pa nekoliko zvišale (1 %).

Slika 5: Prikaz cene peletov in kurilnega olja v €/MWh ter relativne razlike med ceno peletov glede na kurilno olje v % (Vir podatkov: Gozdarski inštitut Slovenije, GTE).

Peleti so kot najdražja oblika lesne biomase ob koncu kurilne sezone 2020/21 kar 40 % cenejši od kurilnega olja (slika 5). Cena kurilnega olja je namreč od oktobra 2020 znatno narastla, kar za 23 %, in znaša 96 €/MWh, cena peletov pa ob koncu kurilne sezone znaša 57 €/MWh. Največjo razliko med ceno peletov in kurilnega olja smo zabeležili v drugi polovici leta 2012, ko so bili peleti za skoraj 50 % cenejši glede na ceno kurilnega olja.

Več o peletih in zagotavljanju kakovosti lesnih peletov je dostopno na povezavi: <http://www.s4q.si/>